

**Wat is campusontwikkeling en
werkt dat in de praktijk?**

**Future
Campus**

Overzicht webinar week

Titel	Tijdstip	Spreker
Presentatie 4 ontwikkelde campusscenario's	9 september 13:30-14:00	Barend Last
Trends en Drivers	9 september 14:30-15:30	Barend Last
The Future of Education with VR/XR Innovation (ENGLISH)	9 september 16:00 -17:00	John Walker
Best practice sessie	10 september 11:00-12:00	Lotte van Egmond
Smart Campus	10 september 15:00-16:00	Thomas Esman
De reis naar de nieuwe Inholland Campus	11 september 10:30-11:30	Merel de Boer
Gezamenlijke verkenning toekomstige campus	11 september 13:00-14:00	Gül Akcaova
Virtual Reality en Augmented Reality in onderwijs	11 september 14:30-15:30	Gül Akcaova
Studentenwelzijn	12 september 09:30-10:30	Jolien Dopmeijer
Wat is campusontwikkeling en hoe werkt dat in de praktijk?	12 september 11:00-12:00	Femke Kamp
Rol van bibliotheken en onderzoekscentra	12 september 13:30-14:30	Meike Kerkhofs
Gezamenlijke verkenning toekomstige campus	13 september 11:00-12:00	Estella Griffioen & Femke Kamp

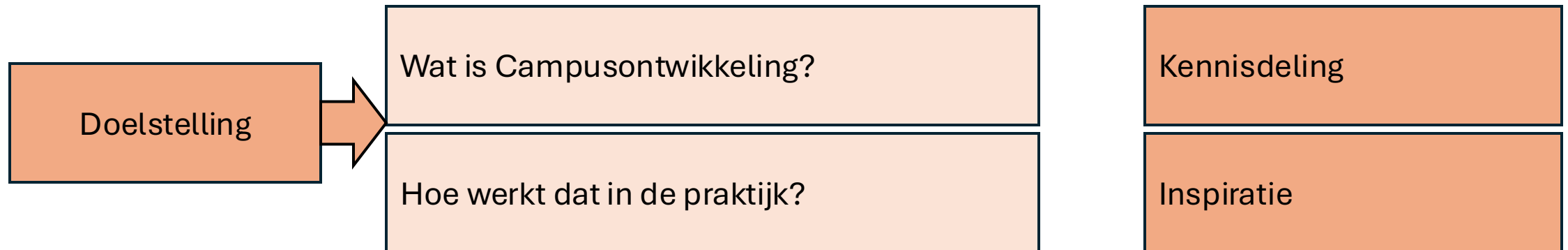
| Introductie

Femke Kamp

Estella Griffioen
www.didactivate.nl

| Opbouw van deze sessie

Evolutie universiteiten

Wat is campusontwikkeling?

Evolutie van campussen

Future Campus

Inspirerende voorbeelden

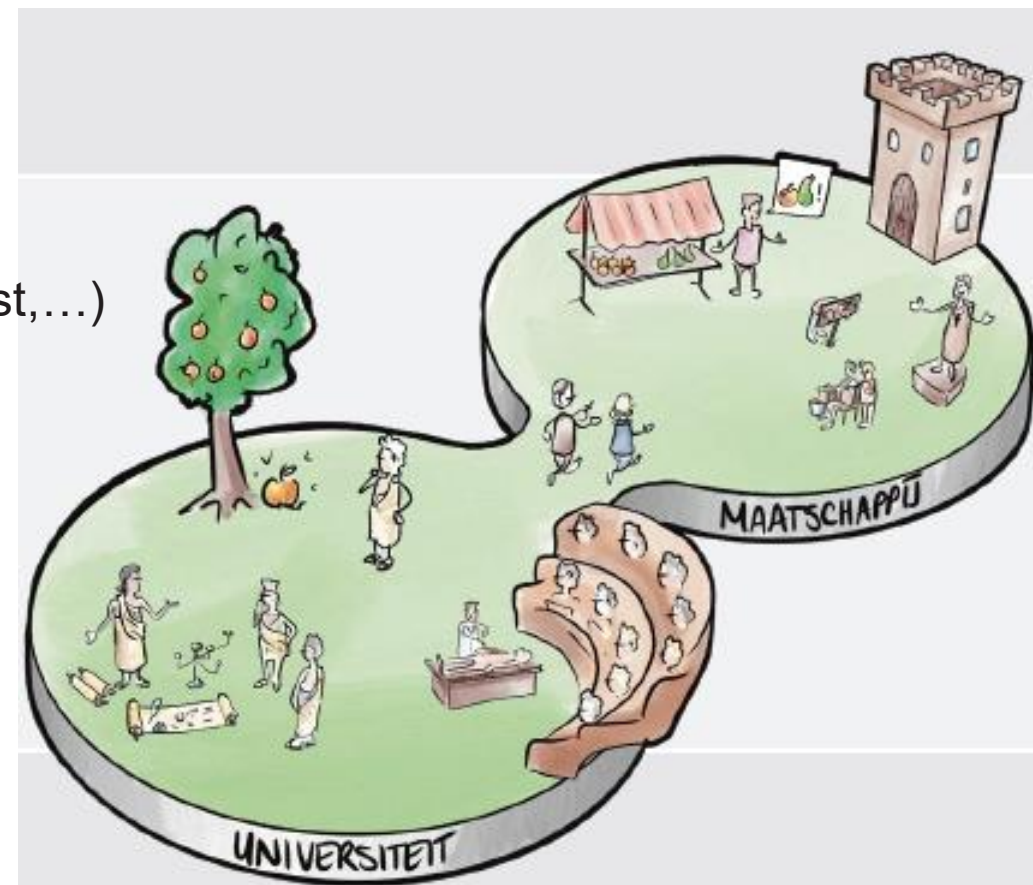
Onderwijsontwikkeling en huisvesting

Survey: behoeftepeiling

| De evolutie van universiteiten

1E GENERATIE

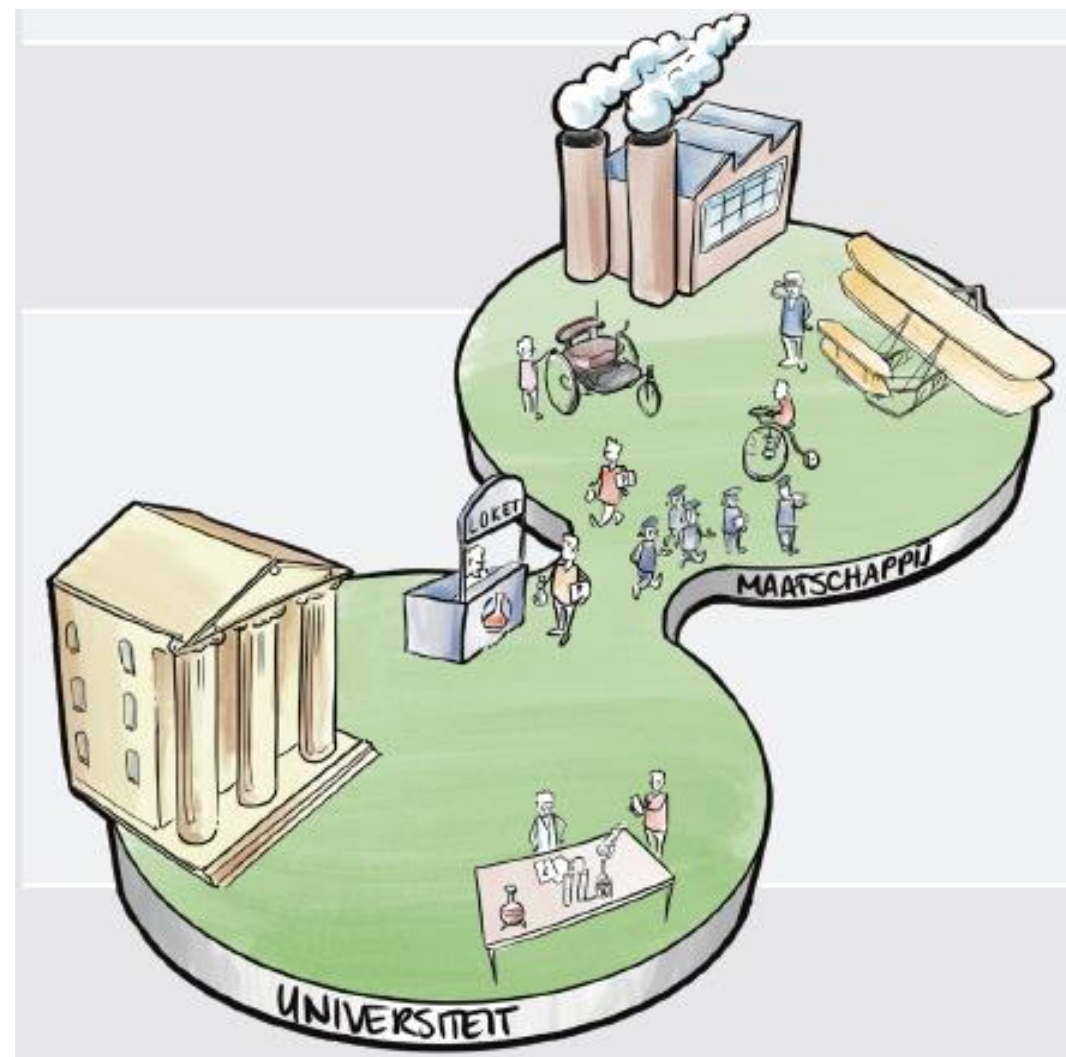
Archetype: Universiteit van Bologna (1088)
Oorsprong: Gilde studenten die 'meesters' inhuurden
Doel: Opleiden professionals (dominee, arts, jurist,...)
Hoofdactiviteit: Onderwijs
Voertaal: Latijn

| De evolutie van universiteiten

2E GENERATIE

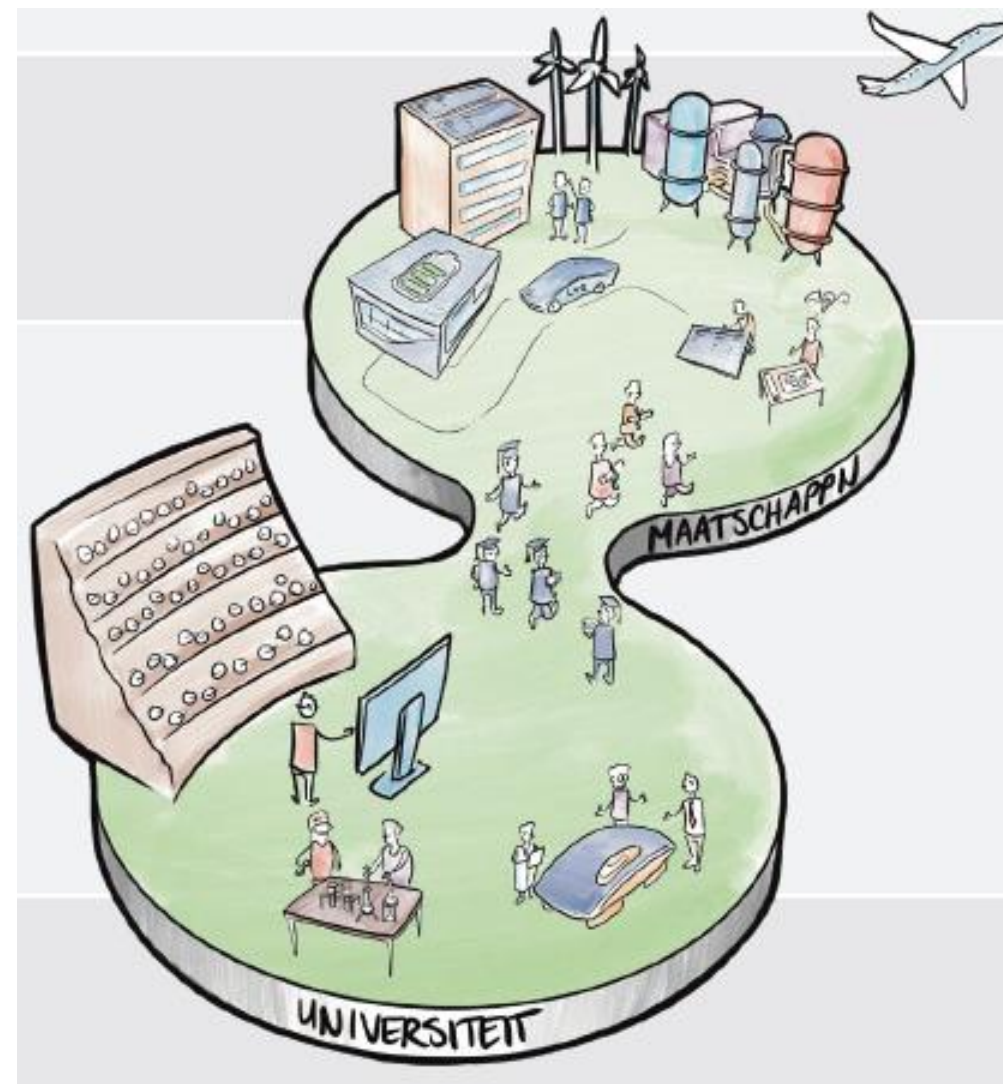
Archetype:	Humboldt Universiteit Berlijn (1810)
Oorsprong:	Verlichting, Bildungsdenken, nationaal onderwijsbeleid
Doel:	Opleiden professionals en/als wetenschappers, onderzoek doen
Hoofdactiviteit:	Onderwijs & Onderzoek
Voertaal:	Nationale talen

| De evolutie van universiteiten

3E GENERATIE

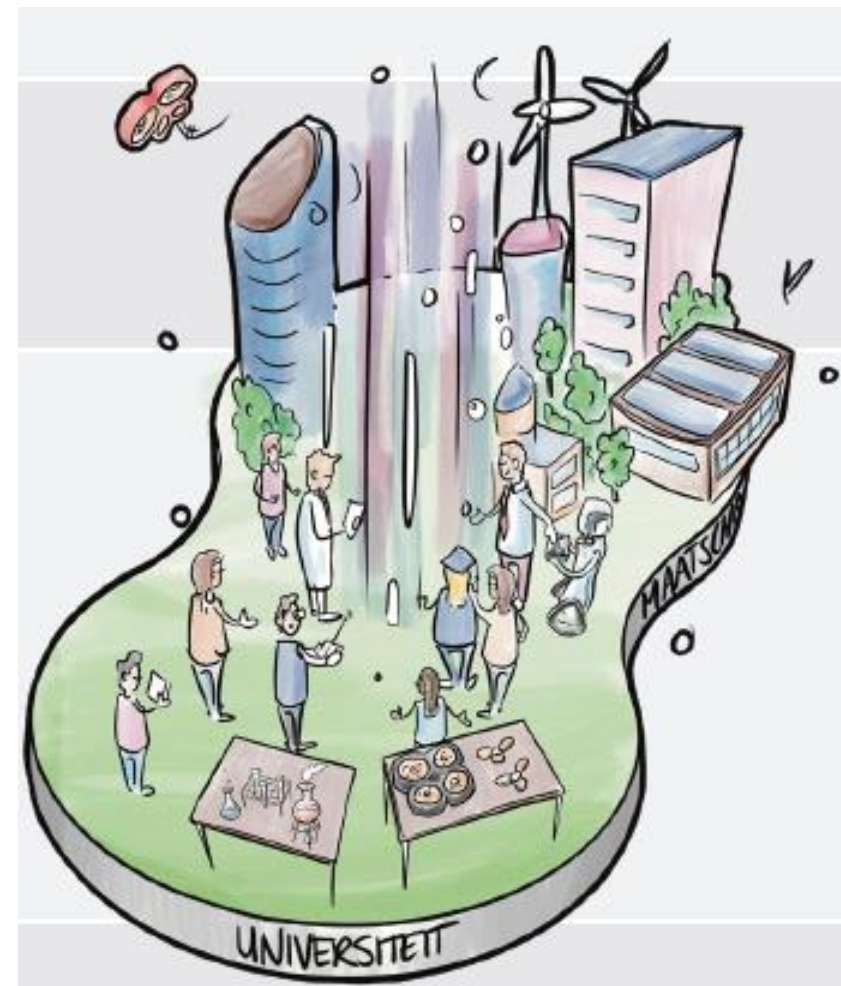
Archetype: MIT / KU Leuven / University of Cambridge
Oorsprong: Behoeftte kennis uit te nutten,
Bayh-Dole Act VS (1980)
Doel: Waardecreatie (menselijk kapitaal, kennis, IP)
Hoofdactiviteit: O&O plus valorisatie
Voertaal: Engels

| De evolutie van universiteiten

4E GENERATIE

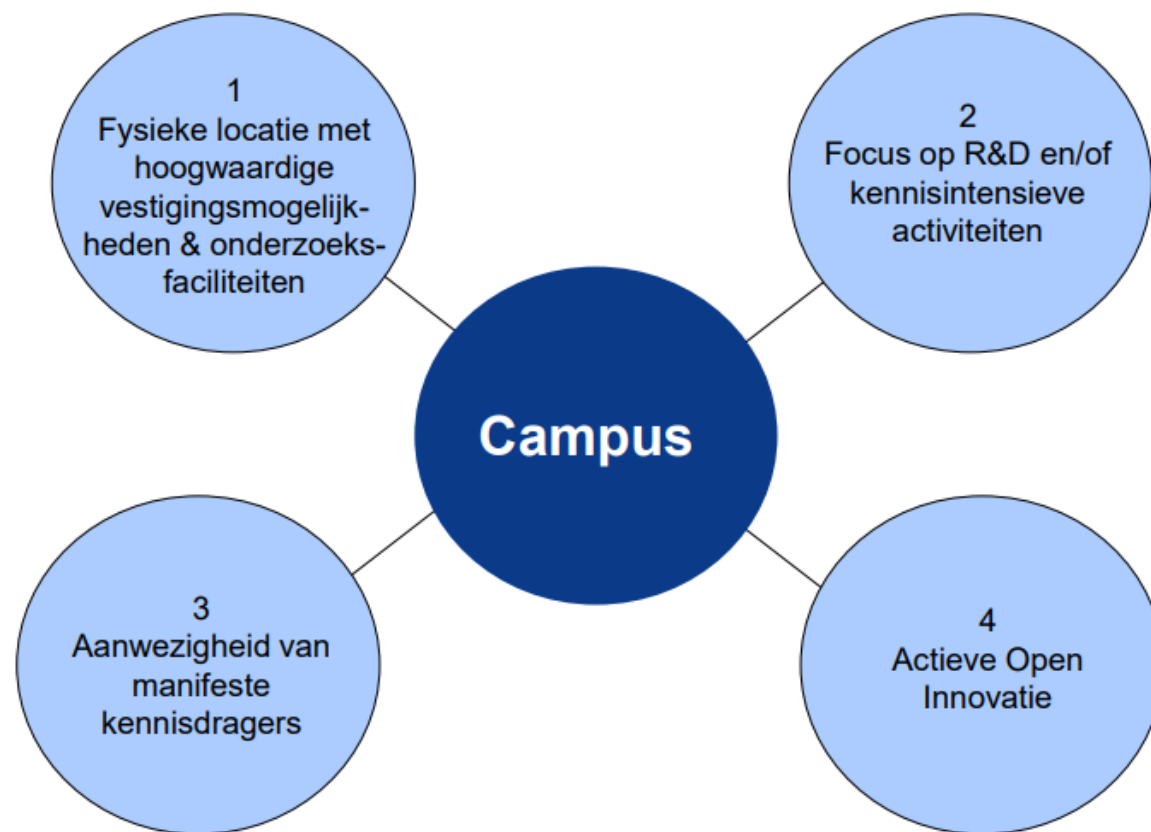
Archetype:	Aan het ontstaan
Oorsprong:	Beweging richting open innovatie, maatschappelijk impact
Doel:	Impact (door inzet talent, kennis en netwerk/ faciliteiten)
Hoofdactiviteit:	Co-creatie
Voertaal:	Engels

| Wat is een campus?

Campus volgens van Dale :

- 1** terrein waar studenten en medewerkers van een universiteit wonen
- 2** terrein met gebouwen van een groot (technologie)bedrijf

*Bron: Ministerie van Economische Zaken/
Buck Consultants International*

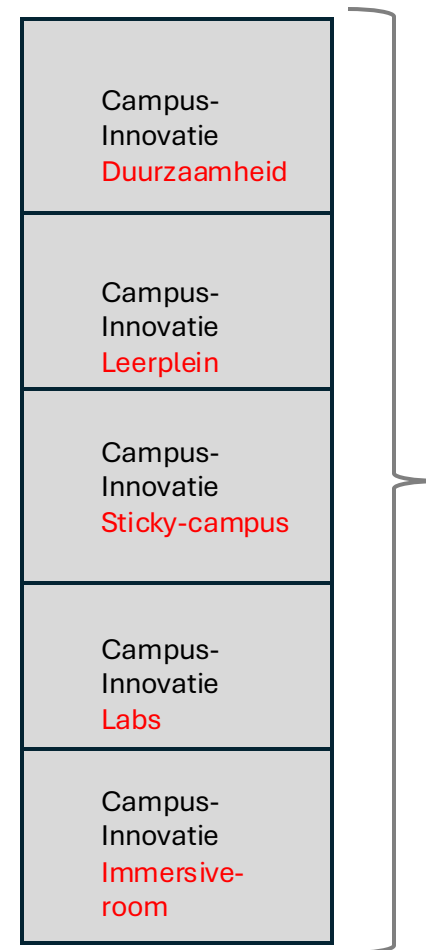
| Wat is campusontwikkeling?

Campus = een afgebakend gebied die **kennis**gedreven is, waar onderwijs, onderzoek en ondernemen samenkomen.

Campusontwikkeling = het voortdurende **proces van verandering** binnen een campus. Door voortdurend nieuwe ideeën en technologieën te integreren, ontwikkel je de campus en verbeter je de leer- en werkomgeving en faciliteiten.

Fysieke omgeving =

- a. Gebied = fysieke omgeving die planmatig wordt ontwikkeld ter ondersteuning van de activiteiten
- b. Huisvesting = planmatig ontwikkelen en beheren van objecten in samenhang met de fysieke omgeving

Totaal aan
campusinnovaties
=
Campusontwikkeling

| Onderzoek naar campussen

Campus **NL**

Investeren in de toekomst

Bron: Campus NL, TUDelft

Campus **NL**

Knowledge sharing and hybrid working
Annual report 2023-2024

| De evolutie van campussen

- 1960** Opkomst Science Parks en campussen
- 1995** Vastgoed wordt overgedragen van het Rijk naar de onderwijsinstellingen zelf
- 2015** Onderzoek naar Campuslocaties
- Nu** Meer dan 200 campusachtige locaties
Volwassen campussen, groei campussen en ontwikkelende campussen

Trends campussen

Plek voor innovatie:
stakeholders en partijen

Plek voor ondernemen:
startups

Plek voor verbinding:
maatschappij, communityvorming

Duurzaamheid:
natuur/ klimaat, energie, circulariteit

Campusontwikkeling = proces van verandering

- Complexiteit neemt toe
- Schaarste neemt toe (ruimte, energie, grondstoffen, geld, natuur, ...)
- Stakeholders nemen toe
- Meer dynamiek

Integrale sturing van de portefeuille
Nadenken over (onzekere) lange termijn

Future Campus

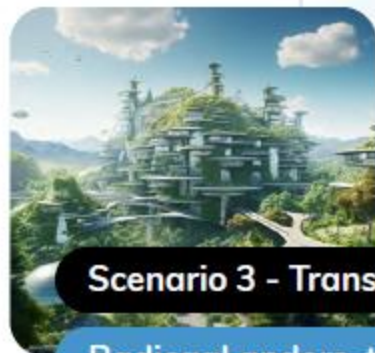
Scenario 2 - Discipline

Menselijke maat, strak geregeld

Scenario 4 - Ineenstorting

Verval, in de schaduw van big tech

Scenario 3 - Transformatie

Radicaal anders, toch realistisch

Scenario 1 - Groei

Vandaag, maar net wat beter

SURF

**Future
Campus**

Future Campus ‘Groei’-scenario

Future Campus 'Ineenstorting'-scenario

Campusontwikkeling

Trends en ontwikkelingen

- Digitalisering
- Verbinding met de maatschappij en met elkaar (communities)
- Duurzaamheid
- Flexibiliteit

Effect op de campus:

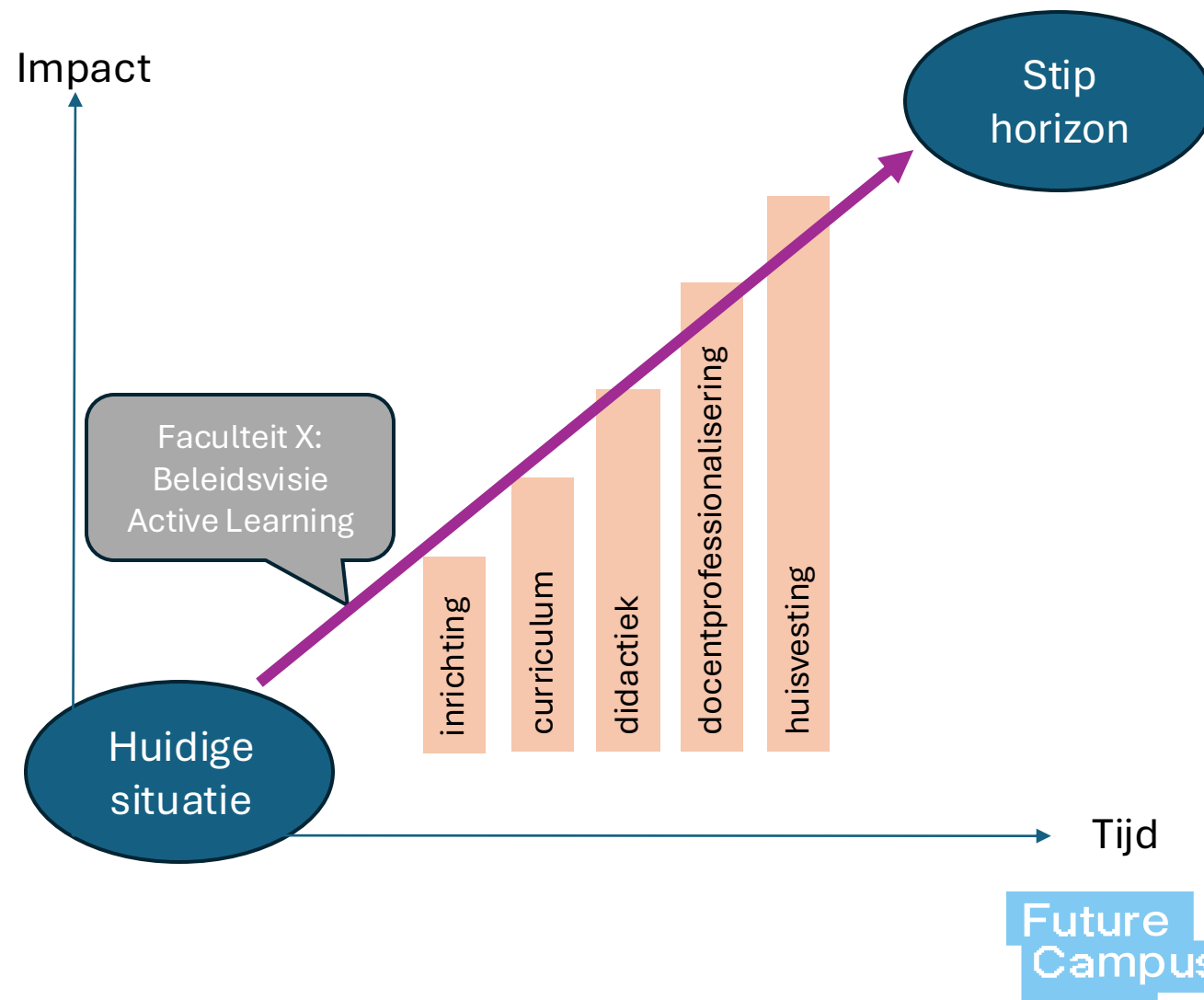
- Intensief fysiek onderwijs op de campus, online leren thuis
- Meer aandacht voor samenwerken en ontmoeten op de campus
- Toepassing van virtuele praktijksituaties op de campus, immersive rooms
- Huiskamers, samenwerkplekken, hubs
- Relatie met de stad en omgeving
- Groen, zonnepanelen, complexiteit in het ontwikkelen van gebouwen neemt toe
- SMART buildings
- Wendbaarheid vraag en aanbod
- (dubbel) gebruik/ exploitatie ingewikkelder
- Actieve leerzalen
- Meer technologie

Onderwijsontwikkeling

Onderwijsvernieuwing heeft een harde (huisvesting) en zachte (onderwijs) kant.

Stappen naar onderwijsvernieuwing:

1. Vernieuwing in de fysieke leeromgeving kan eenvoudig via aanpassingen in **inrichting**. Deze **makkelijke stap** levert belangrijke informatie voor de moeilijke stap.
2. **Impact** van de **huisvesting** is groot maar het duurt lang om deze te veranderen.

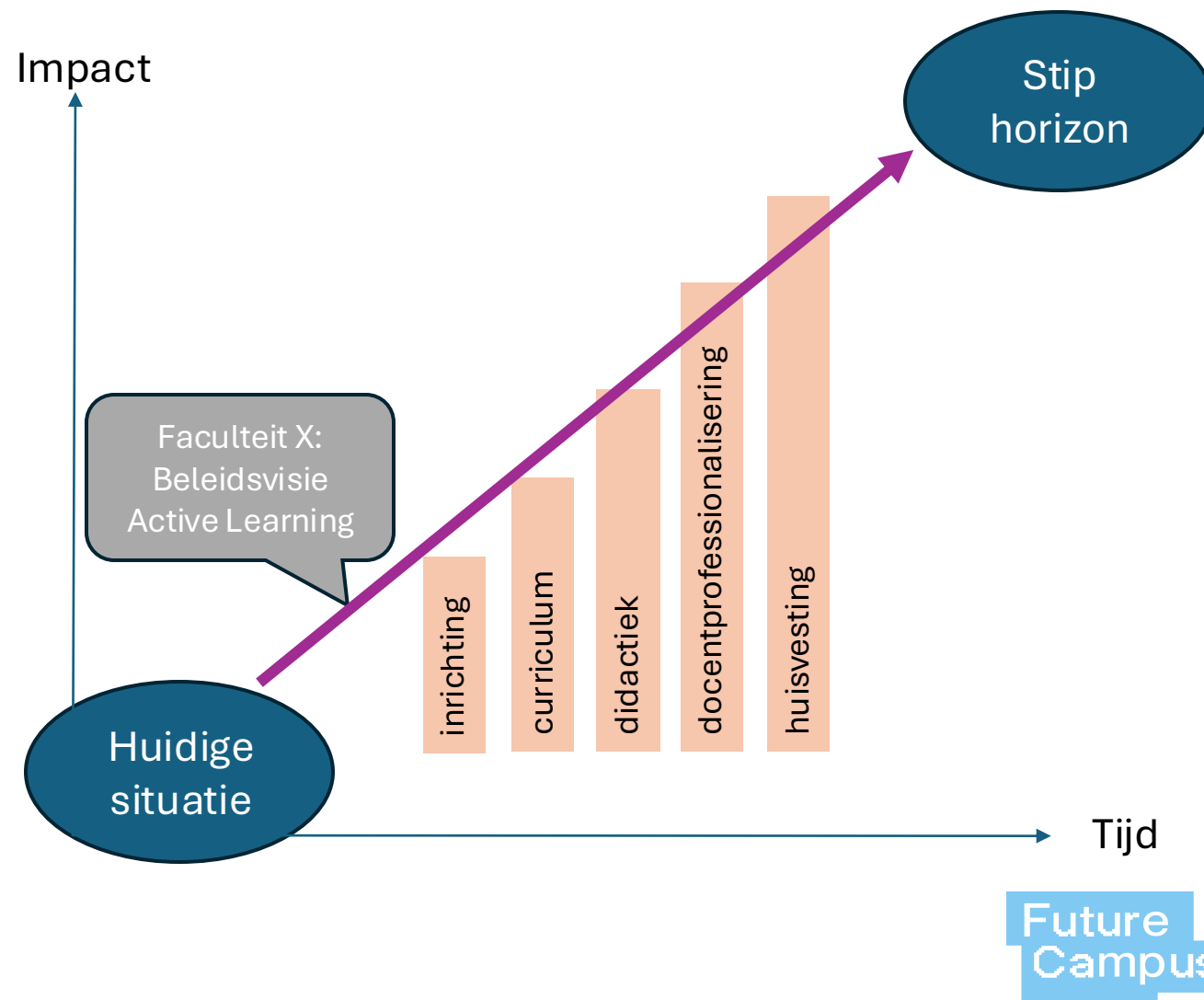

Onderwijsontwikkeling

Onderwijsvernieuwing heeft een harde (huisvesting) en zachte (onderwijs) kant.

Stappen naar onderwijsvernieuwing:

3. Het heeft geen zin om de huisvesting aan te passen als de zachte kant niet mee verandert.
4. Als er duidelijkheid is over moment en type aanpassing van de huisvesting kan er steviger worden ingezet op vernieuwing in het curriculum, didactiek en docentprofessionalisering.

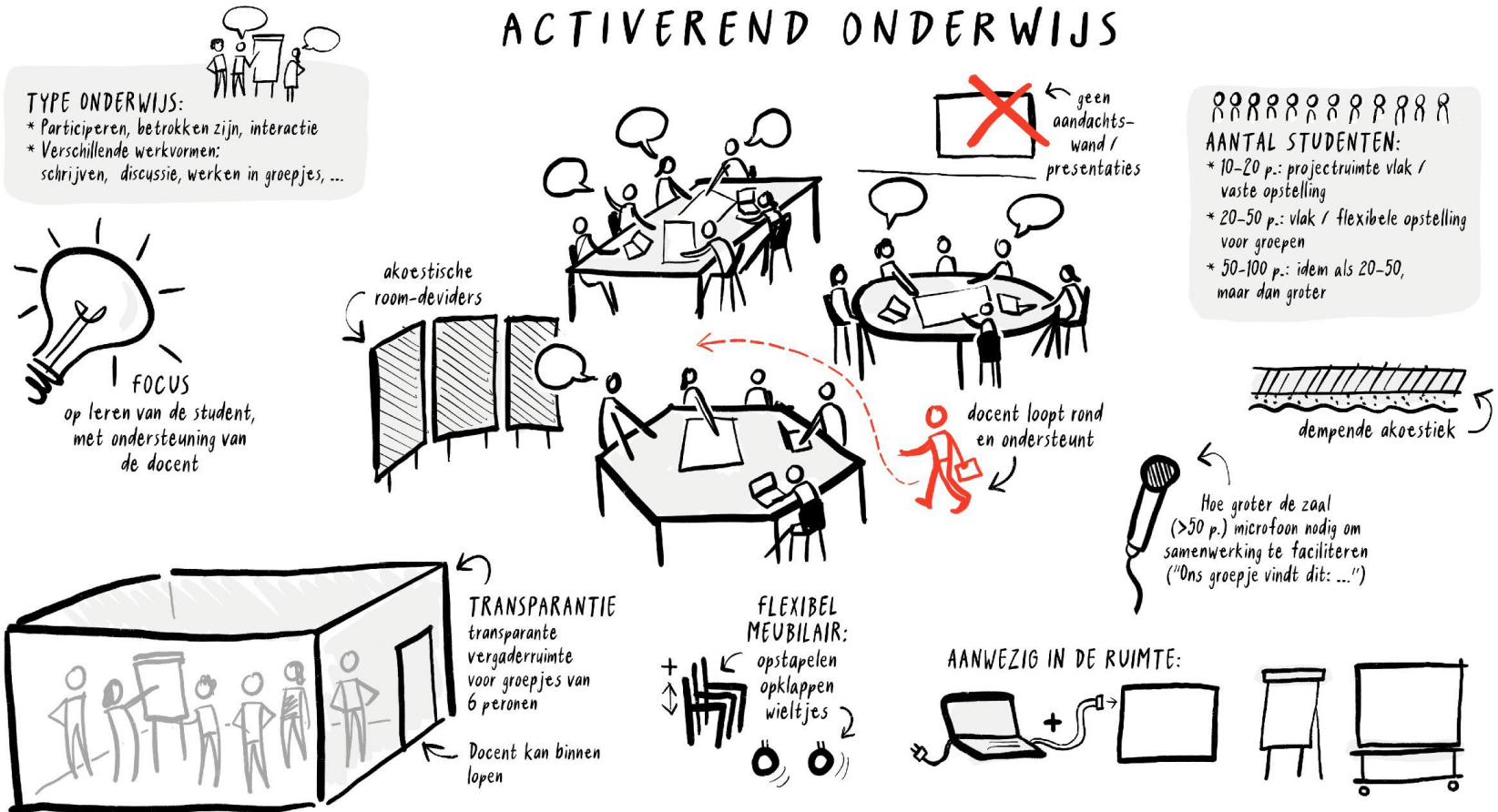
Huisvesting en onderwijs: spreken niet dezelfde taal

Definities

Mogelijkheden

Doordenken van keuzes

Doorontwikkelen/ aanpassen

Inspirerende voorbeelden

| Meer inspiratie?

Community:

- SIG [Learning Spaces | SURF Communities](#)

Events:

- [Future Campus Roadshow 2024: Bekijk drie inspirerende onderwijslocaties | SURF.nl](#)
18 sept nieuwe bibliotheek Maastricht
1 oktober Nieuwbouw Hogeschool Inholland Amsterdam, Sluisbuurt
25 oktober RDM Campus Rotterdam
- [Innovative Learning Spaces Summit 2024 Nederland | SURF.nl](#)
19 sept in Maastricht, 20 sept in Amsterdam
- [SURF Onderwijsdagen 2024 voor mbo, hbo en wo | SURF.nl](#)
12 en 13 november, Amare Den Haag

Publicaties:

- Publicatie Good practises rapport dec 2024, Project Future Campus
- Samenwerken aan de leeromgeving van morgen - Schooldomein

| Onderzoek Future Campus (vervolg op trends en scenario's)

Doelstelling

Inzicht krijgen in ondersteuningsbehoeften en -verwachtingen van het onderwijsveld rondom campusontwikkeling en -innovatie, zowel fysiek als virtueel, teneinde aanbevelingen te doen welke activiteiten en/of producten SURF kan ontwikkelen van om de instellingen te ondersteunen in succesvol campusontwikkeling en -innovatie.

De centrale vraag

Welke behoeften en -verwachtingen heeft het onderwijsveld rondom campusontwikkeling en -innovatie, zowel fysiek als virtueel waar SURF in kan ondersteunen?

Zijn er nog vragen?

SURF

**Future
Campus**

Doe mee met de Future
Campus Challenge!

Kom ook naar de roadshow!

SURF

Ontdek meer over Future Campus en de
ontwikkelde toolkit op www.futurecampus.nl

Future
Campus